

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/57/2013
Identifikačné číslo spisu:	4112011323
Dátum vydania rozhodnutia:	22.01.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Lipovský
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:4112011323.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 22. januára 2014 v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Gabriely Šimonovej v trestnej veci proti obvinenému V. O. a spol., pre zločin podvodu spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. o dovolaní obvineného V. O. proti rozsudku Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1 To 34/2013, zo dňa 7. mája 2013 rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného V. O. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 17. januára 2013, sp. zn. 6 T 134/2012, bol obvinený V. O. (spolu s odsúdenými Q. B. a Q. S.) uznaný vinným zo spáchania zločinu podvodu spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. Za to mu bol podľa § 221 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody na tri roky so zaradením na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia (podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák.). Ďalším dvom spoluobžalovaným Q. B. a Q. S. bol uložený rovnaký trest odňatia slobody so zaradením pre jeho výkon taktiež do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Súčasne podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd zaviazal všetkých troch obžalovaných k solidárnej povinnosti na náhradu škody poškodenej spoločnosti Hellman Worldwide Logistics GmbH Osnabruck v Spolkovej republike Nemecko vo výške 127 325 eur.

Rozsudkom Krajského súdu v Nitre podľa § 321 ods. 1 písm. d/, e/, f/, ods. 3 Tr. por. na základe odvolaní všetkých troch obžalovaných a okresného prokurátora bol rozsudok okresného súdu v bode I. zrušený vo výroku o treste vo vzťahu k Q. S. a vo výroku o náhrade škody, pričom menovanému obžalovanému uložil odvolací súd znížený trest odňatia slobody na dva roky s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní troch rokov a v bode II. Odvolanie okresného prokurátora podľa § 319 Tr. por. krajský súd zamietol.

Obvinený V. O. podal prostredníctvom obhajcu proti rozsudku krajského súdu dovolanie uplatniac dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ Tr. por. s odôvodnením, že napadnutému rozhodnutiu predchádzalo konanie, v ktorom bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu, resp., že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

V odôvodnení svojho dovolania uviedol, že v posudzovanej veci okresný i krajský súd rozhodli na základe dôkazných prostriedkov - výpovedí svedkov, ktoré neboli vykonané na hlavnom pojednávaní, čím došlo k porušeniu § 278 ods. 2 Tr. por. V tejto súvislosti poukázal na výpovede svedkov Q. O. a Q. V., ktorí boli vo veci viackrát vypočutí a to aj pred vznesením obvinenia (Q. O. dňa 28. novembra 2011 a Q. V. dňa 7. decembra 2011), pričom súd tieto výpovede na hlavnom pojednávaní nevykonával (zjavne z dôvodu, že išlo o výpovede učinené pred vznesením obvinenia), avšak, ako to vyplýva z odôvodnenia prvostupňového súdu, súd na tieto výpovede prihliadal a svoje rozhodnutie o tieto výpovede čiastočne oprel. Svedok Q. O. vo svojej výpovedi, ktorú urobil po vznesení obvinenia (dňa 28. februára 2012) využil svoje právo odprieť výpoveď podľa § 130 Tr. por. Následne na hlavnom pojednávaní okresného súdu bola len táto jeho stručná výpoveď o odopretí výpovede prečítaná.

Vo vzťahu k postupu súdu pri vykonaní dôkazu výsluchom svedka Q. V. dovolateľ dôvodil, že jeho výpoveď zo dňa 15. marca 2012 (po vznesení obvinenia) bola síce na hlavnom pojednávaní okresného súdu prečítaná, avšak súd v rozsudku poukazoval aj na časť jeho výpovede zo dňa 7. decembra 2011, ktorú urobil pred vznesením obvinenia a ktorá na hlavnom pojednávaní prečítaná nebola. Dovolateľ vo vzťahu k obom svedeckým výpovediam dôvodil, že ich výpovede považuje z hľadiska vyvodzovania skutkových záverov za výpovede významné, ktoré mali preukazovať jeho vzťah k spoločnosti LM Trans, spol. s r. o.

V časti odôvodnenia dovolania pod bodom III/2 obvinený namietal zásadné porušenie jeho práva na obhajobu, keď Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací, nerozhodol samostatným výrokom o jeho odvolaní (formálne porušenie práva). Materiálne porušenie práva na obhajobu videl obvinený v tom, že odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia riadne nevysporiadal s jeho odvolacími námietkami.

Z uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil porušenie zákona v príslušných ustanoveniach, napadnuté uznesenie Krajského súdu v Nitre zrušil a vec vrátil tomuto súdu, aby ju tento v potrebnom rozsahu opätovne prerokoval a rozhodol.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Nitra vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 17. septembra 2013 uviedol, že sa plne stotožnil s právnymi úvahami okresného i krajského súdu. Má za to, že výsledkami dokazovania bol dostatočne objasnený skutkový stav veci a vina obvineného V. O. bola dostatočne preukázaná. Navrhol preto, aby dovolací súd jeho dovolanie odmietol.

Odsúdený Q. B. vo svojom písomnom podaní zo dňa 17. septembra 2013 uviedol, že „...k dovolaniu V. O. sa nepripája a ani nevyjadruje....“.

Odsúdený Q. S. vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného V. O. uviedol, že s odôvodnením dovolania sa plne stotožňuje.

Najvyšší súd, ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.), predovšetkým skúmal, či má podané dovolanie všetky obsahové a formálne náležitosti, či je prípustné a či bolo podané oprávnenou osobou a pritom dospel k nasledujúcim záverom:

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolaním možno napadnúť len právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím rozsudok Krajského súdu v Nitre, ako odvolacieho súdu, ktorým bol rozsudok Okresného súdu Nitra v časti výroku o treste a vo výroku o náhrade škody zrušený, bol ním znovu uložený trest a odvolanie prokurátora bolo zamietnuté. Proti takémuto druhu rozhodnutia je dovolanie prípustné. Dovolanie podal obvinený

prostredníctvom obhajcu, bolo preto podané osobou oprávnenou podľa § 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 Tr. por. K podaniu dovolania došlo na Okresnom súde Nitra, t.j. v mieste podľa § 370 Tr. por.

V dovolaní musí byť ďalej uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napadané, tak aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa vytýkajú rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo. Obvinený poukazuje na dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ Tr. por., teda na to, že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu a že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. zistil, že dovolanie podané obvineným V. O. nie je dôvodné.

Obvinený primárne namietal, že malo byť zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu (§ 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.) tým, že proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 17. januára 2013, sp. zn. 6 T 134/2012, podal odvolanie proti výroku o vine, treste a náhrade škody, ktoré následne písomne odôvodnil, pričom však vo výrokovej časti rozsudku odvolacieho Krajského súdu v Nitre zo dňa 7. mája 2013, sp. zn. 1 To 34/2013, absentuje výrok o tom, akým spôsobom súd rozhodol o jeho odvolaní. Materiálne porušenie práva na obhajobu vidí dovolateľ v tom, že odvolací súd sa v odôvodnení svojom rozhodnutia s jeho odvolacími námietkami riadne nevysporiadal.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolací súd preskúmal, či v predmetnom prípade boli zásadným spôsobom porušené obhajobné práva obvineného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, po preštudovaní spisového materiálu, dospel v tejto časti dovolania obvineného k nasledovným záverom:

Z výrokovej časti rozsudku Krajského súdu v Nitre je zrejmé, že odvolací krajský súd pod bodom I. jednak zrušil rozsudok prvostupňového súdu vo výroku o treste vo vzťahu k obžalovanému Q. S. a jednak aj v časti výroku o náhrade škody (podľa § 321 ods. 1 písm. d/, písm. e/, písm. f/, ods. 3 Tr. por.). Následne na základe § 322 ods. 3 Tr. por., podľa § 221 ods. 3 Tr. por. uložil Q. S. nový trest. Pod bodom II. krajský súd podľa § 319 Tr. por. odvolanie Okresného prokurátora Nitra zamietol, ako nedôvodné.

Z písomného odôvodnenia odvolania obvineného V. O. je zrejmé, že okrem iných skutočností namietal aj výrok o náhrade škody prvostupňového rozsudku, a teda ak odvolací súd v rámci svojej prieskumnej činnosti tento výrok zrušil, tak je nepochybné, že čiastočne vyhovel odvolaniu obvineného (v tom čase obžalovaného). Na strane 15 v odseku druhom odôvodnenia rozsudku krajského súdu sa napokon explicitne konštatuje, že odvolací súd považoval odvolacie námietky obžalovaných vo vzťahu k výroku o náhrade škody za opodstatnené, "... a preto na ich podklade zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o náhrade škody".

Z uvedených dôvodov Krajský súd v Nitre formálne nepochybil, keď o odvolaní obžalovaného V. O. nerozhodoval osobitným výrokom.

Podľa § 371 ods. 7 Tr. por. dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Ak teda obvinený vo svojom dovolaní namietal nesprávne, resp. neúplné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, v tejto časti dovolací súd nemohol napadnutý rozsudok preskúmať. V danej súvislosti však treba zdôrazniť, že tvrdenie obvineného, že odvolací súd sa s jeho odvolacími námietkami „nijako nevysporiadal“ nezodpovedá skutočnosti, pretože z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu je zrejmé, že krajský súd v odôvodnení uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa správal pri hodnotení vykonaných dôkazov. Odvolací súd v odôvodnení rozsudku tiež uviedol, ako sa vyrovnal s obhajobou a akými

právnymi úvahami sa spravoval.

V postupe súdu nemožno vidieť skrátenie práva obhajoby obvineného, pretože podstata a zmysel obsahu inštitútu právnej pomoci bola v predmetnej veci naplnená. V danej súvislosti treba vo všeobecnosti zdôrazniť, že ak Trestný poriadok stanovuje podmienky obhajoby, je treba chápať uvedený inštitút v jeho materiálnom pojatí, čo znamená, že súdne konanie je treba viesť takým spôsobom, aby došlo k naplneniu účelu obhajoby a tým aj k zabezpečeniu základných práv obvineného.

Obvineným uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. teda, že rozhodnutie súdu je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom vidí obvinený v porušení ustanovenia § 278 ods. 2 Tr. por., podľa ktorého ak nejde o prípad podania obžaloby po konaní o návrhu na dohodu o vine a treste podľa § 232 ods. 4 alebo 5, súd môže pri svojom rozhodnutí prihliadať len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní a opierať sa o dôkazy, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané.

Dovolať namietal porušenie citovaného procesného ustanovenia v súvislosti s výpoveďami svedkov Q. O. a Q. V., konkrétne prezentoval námietku, že na hlavnom pojednávaní bola prečítaná len výpoveď svedka O. z prípravného konania zo dňa 28. februára 2012, pri ktorej využil svoje právo odoprieť výpoveď, pričom súd, ale pri svojom rozhodnutí vychádzal z jeho výpovede zo dňa 28. novembra 2011, ktorá na hlavnom pojednávaní prečítaná nebola, zrejme preto, že bola urobená pred vznesením obvinenia voči jeho osobe.

Pokiaľ sa týka svedka Q. V. na hlavnom pojednávaní bola prečítaná jeho výpoveď, ktorú urobil v prípravnom konaní dňa 15. marca 2012, pričom prvostupňový súd uviedol do odôvodnenia svojho rozhodnutia aj argumentáciu založenú aj na časti výpovede zo 7. decembra 2011, ktorá však na hlavnom pojednávaní prečítaná nebola, pravdepodobne preto lebo bola urobená v čase pred vznesením obvinenia. Obe výpovede považuje obvinený z hľadiska ustálenia skutkových okolností za výpovede významné a nie je zjavné, že či by súd aj v prípade neprihliadania na tieto výpovede, (ktoré na hlavnom pojednávaní neboli prečítané), rozhodol o jeho odsúdení.

Z obsahu relevantných častí trestného spisu vyplýva, že trestné stíhanie „vo veci“ bolo v predmetnej trestnej veci začaté uznesením vyšetrovateľa PZ zo dňa 10. októbra 2011, ČVS: PPZ-326/BOK-ZA-2011. Následne uznesením zo dňa 6. februára 2012 pod rovnakým ČVS bolo obvinenému V. O. (ako aj spoluobvineným Q. B. a Q. S.) vznesené obvinenie pre zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák.

Svedok Q. V. bol vypočutý v prípravnom konaní dňa 7. decembra 2011 a následne aj dňa 15. marca 2012. Svedok Q. O. bol v prípravnom konaní vypočutý dňa 28. novembra 2011 a tiež dňa 28. februára 2012, kedy využil svoje právo odoprieť výpoveď podľa § 130 Tr. por.

Na hlavnom pojednávaní Okresného súdu Nitra konanom dňa 15. januára 2013 bolo (okrem iného) vykonané dokazovanie prečítaním výpovedí svedkov Q. O. zo dňa 28. februára 2012 (č.l. 311-313 vyšetrovacieho spisu) a svedka Q. V. zo dňa 15. marca 2012 (č.l. 347-352 vyšetrovacieho spisu) podľa § 263 ods.1 Tr. por.

Z uvedeného faktografického prehľadu je zjavné, že prvostupňový súd prečítal neskoršie výpovede svedkov z prípravného konania, teda tie ktoré urobili až po vznesení obvinenia.

Vo vzťahu ku svedkovi Q. V. treba uviesť, že obvinený v dovolaní namietal, že okresný súd v odôvodnení svojho rozsudku poukázal na parciálnu skutkovú okolnosť formulovanú v niekoľkých vetách výpovede svedka zo dňa 7. decembra 2011, ktorá na hlavnom pojednávaní okresného súdu nebola prečítaná. Prečítaná bola neskoršia výpoveď tohto svedka (zo dňa 15. marca 2012), v ktorej výpovedi tento svedok podrobne vypovedal o okolnostiach prípadu, a to vo všetkých podstatných častiach zhodne ako vo svojej skoršej výpovedi (na rozdiel od svedka Q. O., ktorý vo svojej výpovedi

zo dňa 28. februára 2012 využil právo odprieť výpoveď).

Je pravdou, že v odôvodnení rozsudku prvostupňového súdu bola použitá veta čiastočne poukazujúca na výpoveď svedka Q. O. zo dňa 28. novembra 2011 „...svedok O., ktorý mal pre iné osoby sprostredkovať prepis... firmy k veci najskôr vypovedal a popísal fyziognómiu ľudí, ktorí chceli kúpiť spoločnosť LM Trans s r.o. patriacu p. Q., ktorých výzor zodpovedá výzoru obžalovaných O. a B., no v ďalšom štádiu trestného konania odmietol vypovedať z dôvodu, aby si neprivodil nebezpečenstvo trestného stíhania“.

V danej súvislosti dovolací súd zdôrazňuje, že len na základe takto formulovaných niektorých jednotlivých viet v odôvodnení rozsudku okresného súdu nie je možné konštatovať, že rozsudok je založený na nezákonne vykonaných dôkazoch. Vo veci bol vykonaný celý rad ďalších nespochybniteľných dôkazov, o ktoré oprel svoje rozhodnutie o vine obvineného V. O. (ako aj jeho spoluobvinených), pričom všetky tieto dôkazy boli vykonané a vyhodnotené zákonným spôsobom.

Vo vzťahu k výpovedi svedka Q. V. zo dňa 15. marca 2012 treba zdôrazniť, že táto svedecká výpoveď bola na hlavnom pojednávaní prečítaná v súlade s ustanovením § 263 ods. 1 Tr. por. (so súhlasom prokurátora a obžalovaného) a jej pravdivosť nebola ničím vyvrátená. Obsah svedeckej výpovede pritom nebol jediným dôkazom svedčiacim proti obvinenému.

V daných súvislostiach najvyšší súd konštatuje, že nie je možné v postupe orgánov činných v trestnom konaní vidieť žiadne porušenie zákonných záruk spravodlivého procesu. Obsah trestného spisu neposkytuje žiaden podklad o tom, že by vyšetrovateľ v rámci prípravného konania a okresný, resp. krajský súd pri vykonávaní úkonov súdneho konania postupovali v rozpore s príslušnými zákonnými ustanoveniami, ako aj, že by vykonali relevantné dôkazy nezákonným spôsobom.

Z uvedeného je zrejmé, že v rozsahu námietok obvineného nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por., a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného V. O. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.